

נאום ראש הממשלה בעת חנוכת 'יד ושם'

השנה היא 1953, ההיסטוריה קצת שונה משלנו, וראש ממשלת ישראל, אשר הוקמה בשנת 1937, מבקש להפיק לקחים משואת יהודי אירופה. חומר למחשבה על קו החשיבה של מתנגדי התקיפה באיראן

נתנאל אלישיב | 19/8/2012

תגיות: האיום האיראני, שואה

המנחה: "דבר ראש ממשלת ישראל, מר אחיתופל בדאי." ראש הממשלה: "כבוד נשיא המדינה, מר חיים ארלוזורוב, שרים, חברי כנסת, אזרחי ישראל ויהודי התפוצות. הלואי ולא היינו עומדים כאן היום, בטקס לרגל חנוכת מוזיאון יד ושם לזכרם של חללי השואה הנוראה באירופה.

אין מילים כדי לגנות את אכזריותם ורשעותם של הנאצים ושל משתפי הפעולה שלהם מבין עמי אירופה. חיות אדם אלו לא חמלו, ורצחו באכזריות ברברית גם זקנים וזקנות, ילדים וילדות. הלב זועם, אין, ולעולם לא תהיה, מחילה על מעשים נפשעים אלו. לא האמנו שדבר כזה יכול להתרחש בעידן המודרני, ועוד בהנהגת מדינה שנחשבה לנאורה שבמדינות אירופה. אולם גם בהצביענו על האשמים במעשי הזוועה, לא נוכל להימנע גם מחשבון נפש נוקב על מעשינו אנו, אשר תרמו להתגשמותו של חזון הבלהות הזה.

אין ספק בכך שרק דאגה כנה לשלומנו של העם היהודי היא שהניעה את ממשלת ז'בוטינסקי לתקוף את תשתיות הרכבות באירופה ואת מחנות הריכוז, בתחילת שנת 1942. עם זאת, היום ידוע לנו שהחשיבה המשיחית שעמדה בבסיסה של החלטה זו המיטה אסון על העם היהודי, ועל כן, אין מנוס מהפקת הלקחים המדיניים מכישלון זה.

הלקח הראשון נוגע לאופן בו מפרשים את כוונות האויב. ההתייחסות ברצינות יתירה לאימויו הריקים של היטלר הייתה הטעות הראשית בתהליך קבלת ההחלטות. היטלר אמנם היה שונא ישראל, אך הוא היה אדם רציונאלי. היום ברור לכול שגרמניה לא הייתה מעזה לפעול בניגוד לאינטרסים שלה עצמה, ולהקדיש מאמצים להשמדת יהודים בעיצומה של מלחמה עולמית. גרמניה לא הייתה יכולה להרשות זאת לעצמה, לא בהיבט הלוגיסטי ולא בהיבט ההסברתי. אולם ממשלת ישראל דאז לא השכילה להבין את הפער העצום בין תעמולה, ארסית ככל שתהיה, אשר נועדה לצורכי פנים, לבין המציאות הממשית, הדרמטית הרבה פחות. כשל זה הוא שגרם לאמ"ן לפרש באופן היסטרי ושגוי את החלטות ועידת ואנזה, בהן דובר בפירוש על גירוש, ולא על השמדה.

הלקח השני: אסור למדינת ישראל לפעול ללא שיתוף פעולה, או לכל הפחות תיאום, עם ידידתנו הגדולה, ארצות הברית. אני זוכר היטב את הפצרותיו של הנשיא רוזוולט לבל נתקוף. הוא התחייב לכך שאם אכן יתברר שפניהם של הגרמנים להשמדה, ארצות הברית בשום אופן לא תאפשר זאת!

וכי מה חשבו אז לעצמם מנהיגי ישראל, שגרמניה תוכל להשמיד באופן שיטתי את העם היהודי והעולם יעבור על כך לסדר היום! זוהי מחשבה הזויה, שהמיטה עלינו אסון, בדמות מעשי נקם ופוגרומים ממושכים, אשר ליל הבדולח נראה כעניין של מה בכך בהשוואה אליהם.

על כן מוטל עלינו, שמונה עשרה מיליוני בני העם היהודי, בירושלים ובתל אביב, בוויילנה ובקרקוב, בלובלין ובניו יורק, ובכל שאר קהילות ישראל, לזכור ולא לשכוח, אך גם לעמוד על המשמר, לבל ניגרר שוב להרפתקאות מסוכנות, שראשיתן בכוונות טובות, אך סופן מי ישרנו."

המנחה: "לתפילת 'אל מלא רחמים' מפי החזן הצבאי הראשי, הציבור מתבקש לעמוד."
החזן: "אל מלא רחמים, שוכן במרומים,
המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה,
במעלות קדושים וטהורים, כזוהר הרקיע מזהירים,
את כל הנשמות של ששים אלף היהודים, חללי השואה באירופה,
שנהרגו, שנשחטו, שנשרפו ושנספו על קדוש השם,
בידי המרצחים הגרמנים הנאצים ועוזריהם משאר העמים."

המנחה: "תם הטקס, הציבור מתבקש להמתין ליציאת פמליית ראש הממשלה."

חבל שלא היה לנו אז את הכוח שיש בידינו היום.
חבל שמתנגדי תקיפת תוכנית הגרעין האיראנית מנפנפים כל העת בסכנות הכרוכות בתקיפה, מבלי לתת את הדעת למחיר האפשרי של אי התקיפה.
לא זו בלבד שלא תמיד ניתן לחזות תוצאות של מעשה או מחדל מראש, אלא שגם במבט לאחור לא תמיד ניתן להעריך אם החלטה הייתה נבונה או לא. מה שבטוח הוא שהכי קל להתמכר להווה, השליו יחסית, ולקוות שהסכנה המרחפת מעל ראשנו תחלוף מאליה, או שמישהו אחר יעשה עבורנו את המלאכה. מה חבל שההיסטוריה שלנו מוכיחה שבדרך כלל אלה תקוות שווא, המטופחות על ידי נביאי שקר.
נתניהו, ברק – חזקו ואמצו, ויהי השם עימכם.

הכותב הוא ר"מ במכינה הישיבתית הקדם-צבאית 'בני דוד' בעלי ועומד בראש הוצאת הספרים 'מכון בניין התורה'.

הטור פורסם לראשונה באתר news1, <http://www.news1.co.il/Archive/003-D-75554-00.html>